

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W WOŁOMINIE

z dnia ..... 2023 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Wołomin

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 40 ust. 1, 44 ust. 1 i 2 oraz art. 45 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie, Rada Miejska w Wołominie uchwala, co następuje:

- § 1.** 1. Pomnikami przyrody na terenie gminy Wołomin są drzewa określone w załączniku nr 1 do uchwały.
2. Wymiary i położenie każdego z pomników przyrody, o których mowa w § 1 ust. 1, określa załącznik numer 1 do uchwały. Mapy przedstawiające lokalizację pomników przyrody określają załączniki nr 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, 2F do uchwały.
- § 2.** Szczególnym celem ochrony drzew, o których mowa w § 1 ust. 1, jest zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych i kulturowych.
- § 3.** W stosunku do pomników, o których mowa w § 1 ust. 1 wprowadza się następujące zakazy:
- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
  - 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
  - 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
  - 4) umieszczania tablic reklamowych.
- § 4.** Zakazy, o których mowa w § 3, nie dotyczą wyjątków ujętych w art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
- § 5.** 1. W stosunku do pomników przyrody, o których mowa w § 1 ust. 1, w ramach czynnej ochrony, ustala się:
- 1) możliwość dokonywania zabiegów pielęgnacyjnych z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk ogrodniczych przeprowadzonych przez wyspecjalizowaną firmę;
  - 2) obowiązek monitorowania oznakowania pomnika przyrody i uzupełniania jego braku;
  - 3) obowiązek monitorowania stanu zdrowotnego pomników przyrody oraz możliwość wykonywania zabiegów zabezpieczających na potrzeby ochrony przyrody z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk ogrodniczych przeprowadzonych przez wyspecjalizowaną firmę oraz w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa użytkowników nieruchomości, na których rośnie bądź nieruchomości sąsiednich;
  - 4) wykonywanie działań w celu utrzymania właściwego stanu pomnika przyrody i realizacji celów ochrony.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1 należą do obowiązków sprawującego nadzór nad pomnikami przyrody.
- § 6.** Nadzór nad pomnikami sprawuje Burmistrz Wołomina.
- § 7.** Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołomina.
- § 8.** Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Wołominie
z dnia.....2023 r.

Wymiary i położenie nowo powołanych pomników przyrody na terenie gminy Wołomin

Nr	Nazwa gatunkowa/rodzaj	Nazwa	Obwód pnia w cm	Lokalizacja pomnika przyrody	Współrzędne geograficzne
1	Dąb szypułkowy grupa drzew	Prot	396	Wołomin, dz. nr ew. 47/8 obr. 35 Wołomin (w pobliżu ul. 1 Maja, Wołomin)	N 52.3411112 E 21.2617069
		Józefa	276		N 52.3412122 E 21.2616461
2	Dąb szypułkowy pojedyncze drzewo	Stefan	480	Wołomin, dz. nr ew. 18/11 obr. 08 Wołomin (ul. Nowa Wieś 12A, Wołomin)	N 52.35706637 E 21.23409459
3	Dąb szypułkowy pojedyncze drzewo	Jan	300	Wołomin, dz. nr ew. 169/5 obr. 28 Wołomin (ul. Prądyńskiego 3A w Wołominie, teren Sądu Rejonowego w Wołominie)	N 52.34354818 E 21.23868508
4	Dąb szypułkowy pojedyncze drzewo	Jerzy	305	Wołomin, dz. nr ew. 185/2 obr. 28 Wołomin (ul. Prądyńskiego 3A w Wołominie, teren Sądu Rejonowego w Wołominie)	N 52.34365973 E 21.23986229
5	Dąb szypułkowy pojedyncze drzewo	Henryk	338	Wołomin, dz. nr ew. 251/1 obr. 37 Wołomin (ul. Kazimierzowska 21, Wołomin)	N 52.32898084 E 21.2478686
6	Wiąz szypułkowy pojedyncze drzewo	Bartek	287	Wołomin dz. nr ew. 168/6 i 208 obr. 28 Wołomin (ul. Ogrodowa 4 Wołomin)	N 52.34442583 E 21.24004381

Załącznik Nr 2A do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Wołominie
z dnia.....2023 r.

**Grupa dwóch drzew gatunku Dąb szypułkowy – w okolicy ul. 1 Maja, rosnących na dz. nr ew. 47/8 obr.
35 Wołomin**

Prot: N 52.3411112, E 21.2617069

Józefa: N 52.3412122, E 21.2616461

Załącznik Nr 2B do uchwały Nr .....

Rady Miejskiej w Wołominie

z dnia.....2023 r.

Pojedyncze drzewo gatunku Dąb szypułkowy - przy ul. Nowa Wieś 12A, rosnący na dz. nr ew. 18/11 obr. 08 Wołomin

Stefan: N 52.35706637, E 21.23409459

Załącznik Nr 2D do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Wołominie
z dnia.....2023 r.

**Pojedyncze drzewo gatunku Dąb szypułkowy – przy ul. Prądzyńskiego 3A, rosnący na dz. nr ew. 185/2
obr. 28 Wołomin**

Jerzy: N 52.34365973, E 21.23986229

Załącznik Nr 2E do uchwały Nr .....

Rady Miejskiej w Wołominie

z dnia.....2023 r.

Pojedyncze drzewo gatunku Dąb szypułkowy – przy ul. Kazimierzowskiej 21 w Wołominie, rosnący na dz. nr ew. 251/1 obr. 37 Wołomin

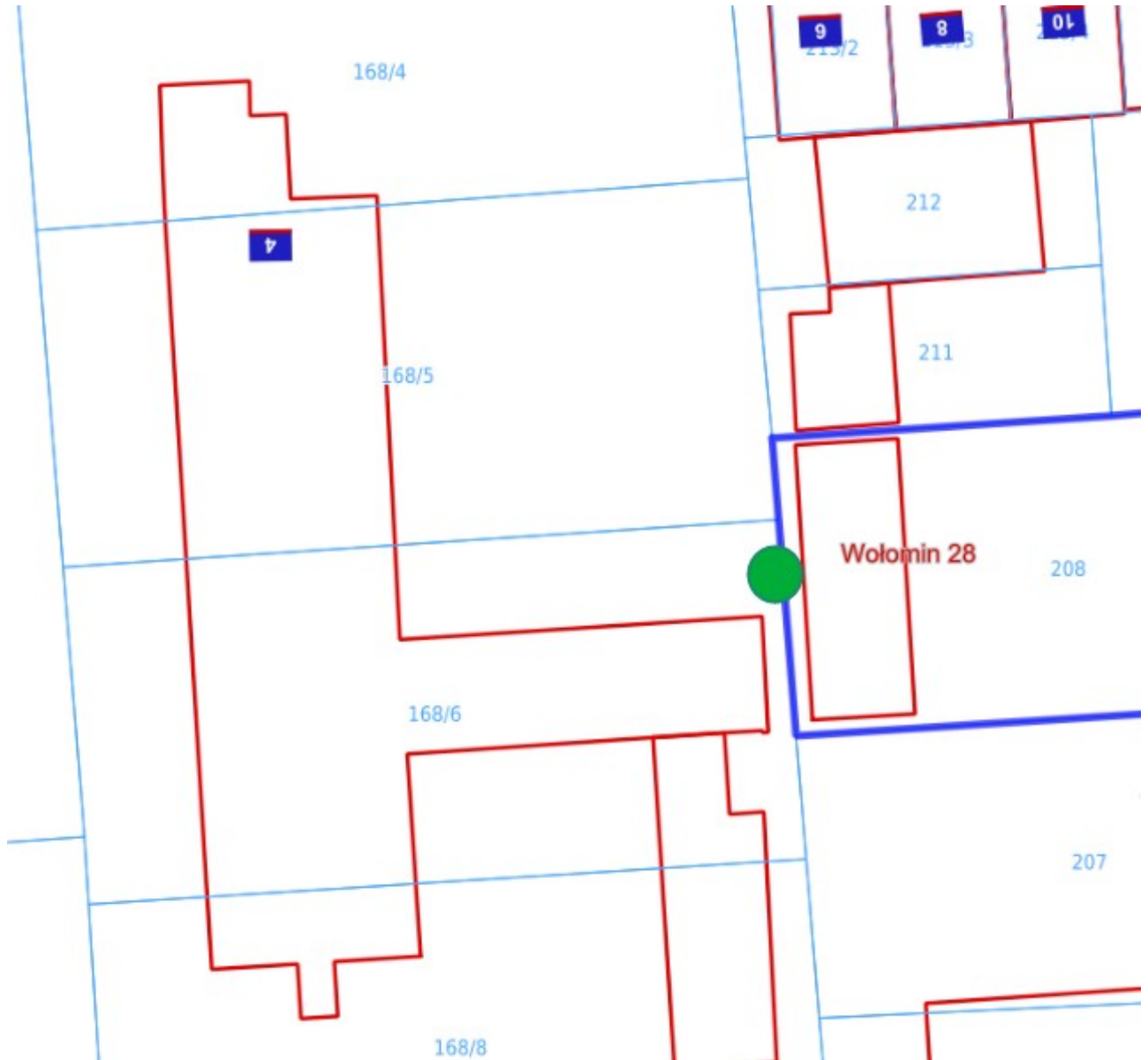
Henryk: N 52.32898084, E 21.2478686

Załącznik Nr 2F do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Wołominie
z dnia.....2023 r.

**Pojedyncze drzewo gatunku Wiąz szypułkowy – przy ul. Ogrodowej 4 w Wołominie, rosnący na granicy
dz. nr ew. 168/6 i 208 obr. 28 Wołomin**

Bartek: N 52.34442583, E 21.24004381

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.) obowiązkiem m.in. organów administracji publicznej jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym. Artykuł ww. ustawy stanowi, że ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, w tym zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień, a celem ochrony przyrody jest m. in. ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień. Ochrona zieleni oraz zadrzewień może polegać m. in. na uznawaniu najcenniejszych drzew za pomniki przyrody. W myśl art. 40 powyższej ustawy pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów. Jako jeden z przykładów pomników przyrody wskazano okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych. Ponadto kryteria, jakimi należy się kierować przy kwalifikowaniu drzew jako kandydatów do objęcia ochroną pomnikową określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r. poz. 2300).

W myśl art. 44 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy, określającej nazwę danego obiektu, jego położenie, szczególne cele ochrony, zakazy właściwe dla tego obiektu, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 powyższej ustawy, a także sprawującego nadzór nad pomnikiem przyrody, a w razie potrzeby - ustalenia dotyczące czynnej ochrony.

Ogłędziny w terenie wykazały, iż na obszarze Wołomina rosną drzewa, które zgodnie z ww. Rozporządzeniem kwalifikują się na pomniki przyrody zarówno z uwagi na obwód pnia, wysokość, występowanie w skupiskach, wyróżnianie się wśród innych drzew tego samego rodzaju zlokalizowanych na terenie gminy, województwa lub gminy, jak również wyjątkowe walory przyrodnicze, naukowe, kulturowe, historyczne lub krajobrazowe. Są to następujące drzewa gatunku: Dąb szypułkowy o obwodach pni: 396 cm, 276 cm, 480 cm, 300 cm, 305 cm, 338 cm i Wiąz szypułkowy o obwodzie pnia 287 cm.

Ponadto do Burmistrza Wołomina wpłynął wniosek mieszkanki Wołomina o ustanowienie pomnikami przyrody dwóch Dębów szypułkowych rosnących na dz. nr ew. 48 obr. 35 Wołomin (w pobliżu ul. 1 Maja, Wołomin), stanowiącej działkę gminną, a także wnioski właścicieli nieruchomości o ustanowienie pomnikami przyrody Dębów szypułkowych, rosnących na posiadanych działkach, tj. na nieruchomości stanowiącej działkę nr ew. 18/11 obr. 08 Wołomin (ul. Nowa Wieś 12A, Wołomin), dz. nr ew. 169/5 obr. 28 Wołomin i dz. nr ew. 185/2 obr. 28 Wołomin (ul. Prądyńskiego 3A w Wołominie). Ww. wnioski rozpoczęły procedurę, którą finalizuje niniejszy projekt uchwały.

W związku z ww. wnioskiem mieszkanki Wołomina gmina zleciła sporządzenie „Ekspertyzy dendrologicznej drzew z zastosowaniem diagnostyki instrumentalnej” dwóch Dębów szypułkowych rosnących na dz. nr ew. 48 obr. 35 Wołomin, którą wykonała firma EKO-TREK Jerzy Stolarczyk. W ww. ocenie uznano, iż wskazaniem dla objęcia ochroną jest pewność zachowania ww. drzew mimo lokalizacji na terenie o potencjalnej zmianie zagospodarowania, ich wartość krajobrazowa i przyrodnicza, a także szanse na długie trwanie. Stwierdzono, że wskazaniem jest również wiek drzew - drzewa dojrzałe mające długą perspektywę trwania, cenne szczególnie ze względu na zapewnienie obecności drzew w różnych fazach życia dla danego gatunku, co ma znaczenie nie tylko dla drzew, ale też dla organizmów towarzyszących, jakości gleby czy utrzymywania cennej mikoryzy, zwłaszcza w kontekście szans na długie starzenie się drzewa i wejście w fazę sędziwości oraz trwanie do naturalnego rozpadu. Ekspertyza wykazała osłabioną kondycję i stabilność korony drzew, co wpłynie na konieczność regularnej kontroli i prowadzenia działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa dla drzew i otoczenia. Przedstawiona ekspertyza wykazała także, iż istnieją podstawy do nadania drzewom statusu pomnika przyrody. Podczas oceny wizualnej przeprowadzanej w latach 2021-2023 przez pracowników Urzędu Miejskiego w Wołominie posiadających Certyfikat Inspektora Drzew nie stwierdzono pogorszenia się ich stanu zachowania.

Wniosek Sądu Rejonowego w Wołominie o ustanowienie pomnikiem przyrody drzewa gatunku Dąb szypułkowy o obwodzie pnia 305 cm, rosnącego na dz. nr ew. 185/2 obr. 28 Wołomin, zawierał ekspertyzę dendrologiczną ww. drzewa wykonaną przez firmę MF Projects Mateusz Fieducik. W załączonej ocenie uznano, iż istnieje niskie ryzyko złamania pnia za sprawą bardzo dużej gęstości drewna i zredukowanej korony, a pokrój ko-

rony i jej struktura wskazuje na średni stan zdrowotny drzewa. Badanie podziemnej części pnia sondą arborystyczną nie wykazało oznak rozkładu.

Do Urzędu Miejskiego w Wołominie wpłynął również wniosek Sądu Rejonowego w Wołominie o uznanie za pomnik przyrody drzewa gatunku Dąb szypułkowy o obwodzie pnia 300 cm, rosnącego na dz. nr ew. 169/5 obr. 28 Wołomin, który zawierał raport z prowadzonego nadzoru dendrologicznego w takcie wykonywanych zabiegów pielęgnacyjnych ww. drzewa wykony przez firmę MF Projects Mateusz Fieducik.

W przypadku drzew gatunku Dąb szypułkowy o obwodach pni: 480 cm i 338 cm oraz Wiąz szypułkowy o obwodzie pnia 287 cm pracownicy Urzędu Miejskiego w Wołominie posiadający Certyfikat Inspektora Drzew wielokrotnie dokonywali oceny wizualnej, w wyniku której stwierdzono, iż ww. drzewa są żywotne i witalne, z miejscami po cięciach dobrze grodziującymi, bez widocznych pęknięć gleby w sąsiedztwie pni, ubytków i pęknięć kory oraz drewna oraz owocników grzybów. Są to drzewa o dużej wartości przyrodniczej, krajobrazowej, kulturowej i społecznej. Nie stwierdzono pogarszania się ich stanu zachowania na przestrzeni lat 2021-2023.

Przyjęcie projektu uchwały zostało poprzedzone dokonaniem przeglądu stanu zdrowotności drzew.

Warto nadmienić, iż nazwy pomników przyrody związane są z historycznymi i honorowymi osobistościami z terenu gminy Wołomin m. in. Prot i Józefa Lelewel, Stefanem Nasfeterem, Janem Malinowskim, Jerzym Lipmanem i Henrykiem Konstantym Wojciechowskim, a także są propozycjami mieszkańców gminy Wołomin, będących współwłaścicielami działek, na których rosną wskazane drzewa.

Objęcie przedmiotowych drzew ochroną prawną pozwoli na ich zachowanie dla przyszłych pokoleń, zwiększy świadomość ekologiczną mieszkańców, przyczyni się do kształtowania wizerunku gminy Wołomin jako gminy aktywnie prowadzącej działania na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. W projekcie uchwały ustanawiającej pomniki przyrody zaproponowano wprowadzenie następujących zakazów wybranych i dostosowanych do specyfiki obiektów i formy ochrony spośród zakazów wyszczególnionych w art. 45 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) umieszczania tablic reklamowych.

Wprowadzenie powyższych zakazów pozwoli na właściwe zabezpieczenie drzew przed zniszczeniem ich walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Ponadto, uchwała określa zasady wykonywania działań w ramach czynnej ochrony pomników przyrody, w tym obowiązek monitorowania oznakowania pomników przyrody i stanu zdrowotnego drzew oraz wykonywania prac pielęgnacyjnych i zabezpieczających na potrzeby ochrony przyrody. Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, projekt niniejszej uchwały został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie.

Wobec powyższego koniecznym jest nadanie formy ochrony przyrody nowym twórcom przyrody ożywionej, opisanym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały, t. j. drzewom gatunku Dąb szypułkowy o obwodach pni: 396 cm - Prot, 276 cm - Józefa, 480 cm - Stefan, 300 cm - Jan, 305 cm - Jerzy, 338 cm - Henryk, Wiąz szypułkowy o obwodzie pnia 287 cm - Bartek, które ze względu na okazałe rozmiary oraz wyjątkowe walory przyrodnicze kwalifikują się na pomniki przyrody, spełniając kryteria zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. 2017 poz. 2300 z dnia 12 grudnia 2017 r.).

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.